

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1312/2022
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., против тужених ЈП „Србијашуме“ Београд, чији је пуномоћник Љиљана Спасић Манић, адвокат из ... и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2803/21 од 12.10.2021. године, у седници одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2803/21 од 12.10.2021. године, става првог изреке у делу одлуке о захтеву за утврђење права својине туженог ЈП „Србијашуме“ Београд.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2803/21 од 12.10.2021. године у преосталом делу става првог, у ставу другом и у ставу трећем изреке тако што се **ДЕЛИМИЧНО ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог ЈП „Србијашуме“ Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пироту П 337/21 од 12.07.2021. године у ставу првом изреке у делу одлуке о захтеву за утврђење права својине тужиоца према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд и у ставу другом изреке и **ОДРЕЂУЈЕ** да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ЈП „Србијашуме“ Београд да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 9.500,00 динара, у року од петнаест дана од пријема отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог ЈП „Србијашуме“ Београд за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П 337/21 од 12.07.2021. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац по основу градње стекао својину на грађевинском објекту површине 210м² и на кп .. КО ..., а да су тужени стекли својину на кп .. КО ..., површине 1.880м² под боровом шумом, те да ова пресуда служи као правни основ ради укњижења тужиоца као власника парцеле на кп .. КО ... и грађевинског објекта површине 210м² а тужених у својству власника на кп .. КО ... у јавне књиге, као и да су тужилац и тужени дужни да трпе и дозволе међусобно укњижење. Ставом другим изреке, обавезан су тужени да тужиоцу солидарно надокнаде трошкове парничног поступка од 15.700,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2803/21 од 12.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у односу на туженог ЈП „Србијашуме“ Београд тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд утврди да је тужилац по основу градње стекао својину на грађевинском објекту површине површине 210м² и на кп .. КО ..., а да је тужени ЈП „Србијашуме“ Београд стекао својину на кп .. КО ... површине 1880м² под боровом шумом те да пресуда служи као правни основ ради укњижења у јавне књиге тужиоца као власника кп .. КО ... и грађевинског објекта површине површине 210м² а туженог ЈП „Србијашуме“ Београд као власника кп .. КО ..., што би тужилац и тужени ЈП „Србијашуме“ Београд били дужни да трпе и дозволе међусобно укњижење. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом ЈП „Србијашуме“ Београд на име трошкова парничног поступка исплати 105.250,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешене примене материјалног права.

Тужени ЈП „Србијашуме“ Београд је поднео одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 408. у вези члана 402. став 2 тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. сав 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у јавним књигама уписан као власник кп .. КО ..., површине 1880м² по култури пашњак VI класе. Тужена Република Србија је у јавним књигама уписана као власник кп .. КО ..., површине 1055м² по култури пашњак VII класе, а тужени ЈП „Србијашуме“ Београд као носилац права коришћења на наведеној кп. Услед изградње акумулационог језера „Завој“ потопљено је домаћинство тужиоца, укључујући и објекат за чување стоке. Како се породица тужиоца бавила искључиво сточарством и у том тренутку је имала 120 оваца,

постигнут је усмени договор о размени парцела са тадашњим директором Шумског газдинства „Пирот“, тако што је кп .. припала туженом ЈП „Србијашуме“ Београд у оквиру кога послује Шумско газдинство „Пирот“, док је тужиоцу припала кп .. . Поводом размене тих парцела туженом је 18.07.1992. године поднет писмени захтев за размену парцела, о ком захтеву тужени није формално одлучио, односно није дошло до закључења правног посла у писменој форми. Тужилац је у складу са усменим договором, одмах ступио у државину кп .. и на истој уз сагласност директора Шумског газдинства „Пирот“ изградио објекат за смештај стоке у току 1992. године, од када несметано држи и користи ту парцелу и изграђен објекат. Након размене парцела, Шумско газдинство „Пирот“ је извршило пошумљавање кп .. садницама Црног бора. Вештачењем вештака шумарске струке утврђено је да се на кп .. налазе засади Црног бора, старости око 30 година, а ова парцела је у току 1992. године представљала енклаву у оквиру државних површина, односно граничила се са земљиштем које је припадало Шумском газдинству „Пирот“, хидроелектрани „Завој“ и Граду Пироту. Према извештају пореске управе вредност кп .., процењена је на 6,50 динара/квм, а вредност кп .. процењена је на 11,70 дин/квм, док је вештачењем вештака грађевинске струке објекат на кп .. процењен на 19.080,00 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и утврдио право својине тужиоца на кп .. према туженима и право својине тужених на кп .. према тужиоцу, по основу извршене тампе и одржаја применом члана 20. и 28. Закона о основама својинскоправних односа, као и право својине тужиоца на изграђеном објекту на кп .. по основу грађена применом члана 21. и члану 22. Закона о основама својинскоправних односа. При том, првостепени суд је оценио да је тужена Република Србија пасивно легитимисана јер је у јавним књигама уписана као власник кп .., а да је тужени ЈП „Србијашуме“ Београд који је у јавним књигама уписан као корисник кп .., пасивно легитимисан у погледу захтева за утврђење права коришћења, као ужег права од права својине.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд, јер тужени ЈП „Србијашуме“ Београд има само право коришћења, које је уже од права својине, због чега тужилац према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд не може да тражи утврђење права својине на кп .., нити тужени ЈП „Србијашуме“ Београд може стећи право својине на кп .. у власништву тужиоца. Претходно је оценио као правилан закључак првостепеног суда да су испуњени услови за стицање својине тужиоца и тужене Републике Србије на означеним непокретностима по члану 20., 21., 22. и 28. Закона о основама својинскоправних односа.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда донета је погрешном применом материјалног права у делу одлуке о захтеву за утврђење права својине тужиоца према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд, поред и заједно са туженом Републиком Србијом.

Наиме, чланом 3. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом. Из наведене законске одредбе произлази да се право својине састоји из овлашћења (ужих права) које чине садржину права својине: права држања,

права коришћења и права располагања. То даље значи да у тужби за утврђење права својине, на страни туженог, поред и заједно са уписаним власником мора бити обухваћен и уписани корисник на истој непокретности, јер је реч о нужним супарничарима на основу члана 211. ЗПП, према којима се због природе тражене правне заштите спор може решити само на једнак начин.

Имајући у виду наведено, тужени ЈП „Србијашуме“ Београд, који је у јавним књигама уписан као корисник кп .., је пасивно легитимисан у погледу захтева за утврђење права својине, поред и заједно са туженом Републиком Србијом као уписаним власником те парцеле. Услед тога, а како су на страни тужиоца испуњени услови за стицање права својине на кп .. КО ... и објекту изграђеном на тој непокретности по члану 20., 21., 22. и 28. Закона о основама својинскоправних односа, то је правилно закључио правостепени суд да је поред и истовремено са утврђеним правом својине према туженој Републици Србији као уписаном власнику, захтев тужиоца основан и према туженом ЈП „Србијашуме“ Београд, као уписаном кориснику, јер је реч о пасивним нужним супарничарима према којима се због природе тражене правне заштите спор може решити само на једнак начин.

У преосталом делу, у односу на одлуку о захтеву за истовремено утврђење права својине туженог ЈП „Србијашуме“ Београд према тужиоцу, поред и заједно са туженом Републиком Србијом, по оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда донета је правилном применом материјалног права.

У конкретном случају, извршеном разменом непокретности и одржајем, дошло је до међусобног преноса права својине у обиму који поседује сваки од уписаних титулара тих непокретности (сагласно члану 3 Закона о основама својинскоправних односа), па је по том основу тужени ЈП „Србијашуме“ Београд овлашћени стицалац права коришћења на кп .. КО ... уписаној као власништво тужиоца, поред и заједно са туженом Републиком Србијом која је овлашћени стицалац права својине на истој. Ово стога јер сагласно правилном закључку другостепеног суда, право коришћења је уже од права својине и представља његов део, па тужени ЈП „Србијашуме“ Београд који је уписани носилац права коришћења, по наведеном правном основу не може стећи право својине у пуном обиму на кп .. у власништву тужиоца.

Делимичан успех тужиоца у поступку по ревизији није утицао на успех странака у првостепеном поступку, па тужиоцу припадају трошкови првостепеног поступка досуђени одлуком о трошковима садржаној у првостепеној пресуди применом члана 153. став 1. и 154 став 1. ЗПП, док је у погледу одлуке о трошковима другостепеног поступка одређено да свака странка сноси своје трошкове применом члана 153 став 2 ЗПП. Осим тога, према делимичном успеху у поступку по ревизији тужиоцу припадају трошкови ревизијског поступка применом члана 153. став 1. и 154. ЗПП на име судске таксе на ревизију 3.800,00 динара и за одлуку по ревизији 5.700,00 динара према Закону о судским таксама („Сл. гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414., 416 и 165. став 2. ЗПП одлучио као ставу првом, другом и трећем изреке.

Захтев туженог ЈП „Србијашуме“ Београд за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, одбијен је на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер одговор на ревизију није потребан ради вођења парнице, па је Врховни суд одлучио као у ставу четвртом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић